

Gorzów Wielkopolski, 31 stycznia 2022 r.

01.02.2022

Pani Paulina Szymotowicz
Radna Rady Miasta Gorzowa Wielkopolskiego

GCPR.0003.1.2022

W odpowiedzi na zapytanie z dnia 14 stycznia 2022 r. w sprawie odmówienia świadczenia pielęgnacyjnego dla Pani _____ informuję co następuje:

Pani _____ w dniu 13.07.2021r. złożyła w Gorzowskim Centrum Pomocy Rodzinie wnioski o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, w związku z opieką nad babcią. Do wniosku zostały dołączone dokumenty, w tym orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 15.06.2021r., na podstawie którego orzeczono, że babcia jest trwale niezdolna do samodzielnej egzystencji. Datę powstania tej niezdolności określono na 24.05.2021r. Dodatkowo strona oświadczyła, że mieszka z babcią i opiekuje się nią od 11.06.2021r. Pracownicy GCPR przeprowadzili rodzinny wywiad środowiskowy, który potwierdził sprawowanie opieki wnioskodawczyni nad babcią. Podczas przeprowadzania wywiadu środowiskowego pracownik socjalny ustalił, że babcia Pani _____ ma kontaktu ze swoim synem, jedna z córek wykonuje pracę na podstawie umowy cywilno-prawnej, zaś druga jest na emeryturze.

W myśl art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 111 ze zm.) świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje 1) matce albo ojcu, 2) opiekunowi faktycznemu dziecka, 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, 4) **innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności - jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.**

Zgodnie z art. 17 ust. 1 a ww. ustawy, osobom, o których mowa w ust. 1 pkt 4, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki: 1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności; 2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności; 3) nie ma osób, o których mowa w pkt 2 i 3, lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała: 1)

nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

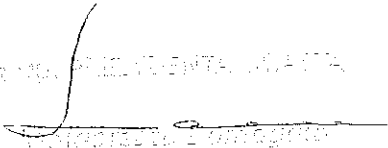
Z orzeczenia lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wynika, iż niepełnosprawność babci Pani [redacted] istnieje od 2021r. Oznacza to, że powstała w wieku 79 lat. Przepisy ustawy o świadczeniach rodzinnych cytowane wcześniej jednoznacznie wskazują, iż prawo do świadczenia pielęgnacyjnego przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia. Ustawodawca wprowadził więc ograniczenie do pobierania przedmiotowego świadczenia w postaci progu wieku, w którym niepełnosprawność powstała. Jeżeli niepełnosprawność u osoby wymagającej opieki powstała po 18 roku życia, świadczenie pielęgnacyjne należy się tylko wówczas jeśli osoba ta była w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej (ale do 25 roku życia). W związku z powyższym nie została spełniona żadna z ww. przesłanek, gdyż niepełnosprawność powstała dopiero w wieku 79 lat. Oznacza to, że mając ustaloną niepełnosprawność w wieku 79 lat świadczenie pielęgnacyjne w sytuacji strony nie należy się zgodnie z przepisami prawa. Przepis ten nie został zmieniony i nadal funkcjonuje w obrocie prawnym, w związku z czym organ zastosował się wprost do zapisu ustawowego, pomimo ogłoszonego Wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 października 2014 r. K 38/13.

W sprawie zaistniały także inne wątpliwości, które Gorzowskie Centrum podniosło w decyzji. Mianowicie świadczenie pielęgnacyjne obwarowane jest pewnymi wymogami niezbędnymi do spełnienia. Chodzi tu o kolejność w obowiązku alimentacyjnym osoby sprawującej opiekę nad osobą chorą. Ponieważ Pani [redacted] względem swojej babci charakteryzuje się pokrewieństwem drugiego stopnia, należało zbadać pierwszeństwo w obowiązku alimentacyjnym członków rodziny spokrewnionych w pierwszym stopniu względem osoby chorej. W przypadku babci Pani [redacted] mowa jest o trzech osobach, tj. syn i dwie córki. Z przeprowadzonego postępowania wynika iż córki babci Pani [redacted] mogą zajmować się swoją mamą.

Tak więc na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego została wydana decyzja nr DŚRiFA.825.000288.2021 z dnia 16.12.2021 r. odmawiająca przyznania Pani [redacted] świadczenia pielęgnacyjnego, bowiem są inne osoby zobowiązane do alimentacji w pierwszym stopniu przed wnioskodawcą. Decyzja została odebrana przez Panią [redacted] w dniu 23.12.2021 r., strona nie złożyła od niej odwołania w terminie wskazanym w pouczeniu. Oznacza to, iż decyzja jest ostateczna i nie ma podstaw do jej wzruszenia.

Jeśli istniałyby przesłanki do przyznania stronie wnioskowanego świadczenia, to tylko w sytuacji gdyby dzieci chorej nie były w stanie zadośćuczynić swojemu obowiązkowi alimentacyjnemu. Organ rozstrzygając sprawę jest ograniczony ściśle kryteriami ustawowymi i nie może działać w ramach uznania administracyjnego. Nie może kierować się zasadami współżycia społecznego, słuszności, nawet jak dochodzi do trudnej sytuacji życiowej rodziny wnioskodawcy. Faktyczne sprawowanie opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny nie zezwala na przyznanie wnioskowanego świadczenia, gdy w rodzinie znajdują się osoby zobowiązane do świadczeń alimentacyjnych przed osobą, która faktycznie i fizycznie tą opiekę pełni. Przepisy ustawowe mają charakter norm bezwzględnie obowiązujących, tzn., że przyznanie wnioskowanego świadczenia uzależnione jest od spełnienia wszystkich przesłanek zawartych w przepisach prawa. Jeśli strona spełnia te przesłanki-swiadczenie jest należne, jeśli nie spełnia chociaż jednej z nich - organ jest zobowiązany przepisami prawa do wydania decyzji odmownej.

Biorąc pod uwagę powyższe brak jest przesłanek do ponownego rozpatrzenia wniosku
Pani

mgr inż. PRZEMISŁAW J. WILCZYŃSKI

Przewodniczący Komisji
Prezydenta Miasta

Do wiadomości:

- 1) Wydział Organizacyjny
- 2) Biuro Prezydenta Miasta
- 3) a/a